

Ny rapport: – Barn med syke foreldre sviktes

En ny rapport slår fast at barn med syke foreldre ikke får den hjelpen de har krav på.

Martine Wennesland Campo fra Kristiansand sier hun blir sint på alle voksne som ikke klarer å si ifra om familier som har det ugreit.

[Håkon Eliassen](#)

[Thomas Sommerset](#)

Kilde: **NTB / NRK**

↻ Oppdatert i går, kl. 20:56

Mange barn av syke foreldre får ikke den oppfølgingen de har krav på, viser en rapport. Helsepersonell glemmer ofte å spørre om hvordan barnet har det.

– Det er veldig tøft. Man mister litt av barnet i seg, og føle på de gledene som hører barndommen til. Jeg føler jeg mistet det. Det er en sorg, sier Martine Wennesland Campo.

Hun har et nært forhold til sine nærmeste. Men på grunn av psykiske lidelser i familien, har 18-åringen følt at hun har

måttet ta voksenrollen, helt siden hun var et barn.

En del barn hjelper foreldrene med intim omsorg som å kle av og på seg, vaske seg eller dusje.

– Ikke flinke nok

For fem år siden ble loven endret for bedre å ivareta barn som er pårørende. Helsepersonell fikk større ansvar for å finne ut hva slags behov barna har for oppfølging og informasjon. Målet er å fange opp barna tidlig og å forebygge problemer.

Verken spesialisthelsetjenesten eller kommunene har vært flinke nok til å følge opp lovendringen, viser rapporten Barn som pårørende, som ble lagt fram mandag.

– Også deler av helsetjenesten har et forbedringspotensial, sier divisjonsdirektør Johan Torgersen i Helsedirektoratet.

Studien ser på livssituasjonen og hvordan barna mestrer hverdagen med foreldre som har rusmiddelproblemer, psykisk lidelser eller alvorlig fysisk sykdom.

Alvorlig sykdom rammer ofte en hel familie, og helsetjenestene må bli bedre til å ha et barne- og familieperspektiv, konkluderer studien, som er den mest omfattende som har vært gjort – også internasjonalt.

– Jeg bli veldig sint egentlig. At det er så få voksne som tør å si ifra når de ser familier der ting er ugreit, sier Wennesland Campo.

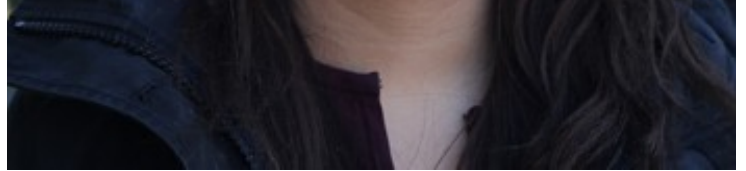
Mange barn tar på seg vesentlig flere omsorgsoppgaver som pass av yngre søsken og husarbeid, når mamma eller pappa er syk.

Johan Torgersen i Helsedirektoratet sier at helsetjenesten har et forbedringspotensial.

FOTO: ANDRE' MARTON PEDERSEN

I dag kan Martine Wennesland Campo glede seg til jul, men slik har det ikke alltid vært.

FOTO: HÅKON ELIASSEN / NRK

Dette må barna hjelpe med

Rapporten oppsummerer:

- › En firedel av barna har ifølge foreldrene måttet ta på seg oppgaver hjemme.
- › Barna blir i liten grad avlastet for oppgavene av helsetjenestene eller andre tjenester.
- › Helsepersonell er i liten grad oppmerksomme på barn og unges økte ansvar og har større tiltro til at helsetjenestene eller andre tjenester avlaster.
- › En del barn hjelper foreldrene med intim omsorg som å kle av og på seg, vaske seg eller dusje.
- › To av ti barn passer på at foreldrene tar medisinerne sine, og en av ti har fulgt den voksne til lege eller sykehus.
- › To av ti hjelper til med å betale regninger, mens én av ti tolker eller bruker annet kommunikasjonssystem for den som er syk.
- › I hovedsak opplever barna det som positivt å hjelpe til, men nesten halvparten forteller at de blir stresset

– Ikke overrasket

Informasjonen om hvor godt helsetjenestene fanger opp barnas behov, spriker. Helsepersonell svarer gjennomgående mye oftere enn pasientene at temaet om barna er tatt opp. Ifølge rapporten er det vanskelig å vite om det skyldes at helsepersonell overvurderer sin innsats eller om pasienten har glemt det.

Per Øyvind Lindgren jobber som familieveileder i Kristiansand, og prater ofte med barn som er den voksne i hjemmet. Han er ikke overrasket over rapporten.

– Noen barn føler det er deres feil når mor eller far har det vanskelig, sier Lindgren.

Rapporten anbefaler at både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten må sørge for at de lovpålagte forpliktelsene blir gjennomført. Barnas situasjon må være en del av behandlingsopplegget, og ikke bygges opp som en egen spesialtjeneste.

Per Øyvind Lindgren jobber med å veilede familier, og kjenner godt igjen det rapporten peker på.

FOTO: HÅKON ELIASSEN / NRK

I hovedsak opplever barna det som positivt å hjelpe til, men nesten halvparten forteller at de blir stresset.

🕒 Publisert i går, kl. 20:53   🔄 Oppdatert i går, kl. 20:56

Fakta om barn som pårørende

- * Anslag over antall pasienter med barn i Norge: 200.000 i somatikk, 29.000 i psykisk helsevern og 5.000 i rusbehandling.
- * I studien er 534 familier intervjuet. 246 barn eller unge i alderen 8–18 år har fylt ut skjema om sin hverdag.
- * Rapporten konkluderer med at sykdom påvirker barn og familiers situasjon i stor grad.
- * Behovene for informasjon og tilpasset hjelp er betydelige, men i stor grad udekkede.
- * Lovendringen i 2010 har ikke i tilstrekkelig grad ført til de planlagte endringene.

Opphavsrett NRK © 2015

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Frank Gander